

Bilim, Teknoloji ve Toplum - 1

1. Denizci bir millet olan Fenikeliler, Mısır hiyeroglif yazısını sadeleştirerek ilk alfabeği geliştirdiler. Fenikeliler alfabeği özellikle Akdeniz kıyılarında ticaret yaptıkları kişilerle daha iyi anlaşmak için kullanıyorlardı. MÖ 900'lerde Yunanlılar bu alfabeği kendi dillerine uyarladılar. Yunan alfabeğini daha da geliştiren Romalılar bugün de kullanılan Latin alfabeğini oluşturarak kullanmaya başladılar.

Buna göre Latin alfabeğinin gelişmesinde;

- I. Uygarlıklar arası ilişkiler,
II. Uygarlıkların inançları,
III. Farklı uygarlıkların katkıları

unsurlarından hangisi etkili olmuştur?

- A) Yalnız I. B) Yalnız III.
C) I ve II. D) I ve III.

2. Aşağıda verilen icat ve bu icadı yapan uygarlık eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

	İcat	Uygarlık
I	Tekerlek	Sümerler
II	Para	Lidyalılar
III	Mürekkep	Hititler
IV	Cam	Fenikeliler

- A) I B) II C) III D) IV

3. İlk olarak Çinliler tarafından uzun süren kış gecelerinde eğlence amaçlı kullanılan daha sonra ateşli silahlarda kullanılarak dünya siyasi tarihinde önemli değişimlerin yaşanmasına neden olan buluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cam B) Barut
C) Kağıt D) Tekerlek

4. Ateşin bulunması insanlık tarihinin dönüm noktalarından biridir. Ateşin günümüzden yaklaşık 500.000 yıl önce top-rağa düşen bir yıldırım sonucu keşfedildiği sanılmaktadır. Ateşin keşfi insan hayatını birçok alanda etkilemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi ateşin insanlığa katkılarından biri değildir?

- A) Hayvanların ateşle evcilleştirilmesi
B) Soğuk havanın olumsuzluklarından korunma
C) Yemeklerin pişirilmesi
D) Karanlıkta ateşle aydınlanma

5. Harezmi, çölde altı kişiyi iki gruba ayırır. Üç kişi kuzeye doğru giderek kutup yıldızının doğduğu zamanı, diğer üç kişi de güneye giderek kutup yıldızının battığı zamanı aynı anda tespit eder. Harezmi sonuçları karşılaştırarak meridyen dairesinin 1 derecelik açısını hatasız olarak hesaplamayı başarır.

Buna göre Harezmi yaptığı araştırma ile hangi bilim dalına katkı sağlamıştır?

- A) Astronomi
B) Tarih
C) Arkeoloji
D) Cebir

6. Sümerlerin yazıyı bulmaları ile düşünceler yazıya aktarmaya başlanmıştır. Mısır'da ise insanlar "Hiyeroglif" denilen resimli yazı ile kendilerini ifade etmişlerdir. Fenikeliler kolay öğrenilip yazılabilen bir alfabe geliştirmişlerdir. Yazı tarih boyunca birçok uygarlığın arasındaki iletişimi sağlamış ayrıca gelecek kuşaklara bilgi aktarımını kolaylaştırmıştır.

Verilen paragrafta yazının hangi özelliğine değnilme-miştir?

- A) İnsanların düşüncelerini aktarmalarına yardımcı olduğuna
B) Bilgiyi aktarmada önemli bir araç olduğuna
C) Yazının öğrenilmesinin zor ve yorucu bir iş olduğuna
D) Çeşitli milletlerin yazıyı kullandığına

Bilim, Teknoloji ve Toplum - 1

7. Fenikeliler ticaretle uğraşan bir ulustu. MÖ 1000 yıllarında Fenikeli bir din adamı, öğrenmesi ve öğretilmesi çok zor olan çivi yazısının yerine işaret sistemi sadece harflerden oluşan bir alfabe geliştirdi. Çünkü tüccarların alıp sattıkları malların hesabını, gelen gidenin kaydını tutmak için daha basit bir sisteme ihtiyaç vardı

Metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Fenikeli din adamları bilimsel çalışmalara engel olmuştur.
B) İhtiyaçlar bilimsel ve teknolojik gelişmeleri yönlendirmiştir.
C) Alfabenin ortaya çıkmasıyla ticaretle uğraşanların sayısı artmıştır.
D) Ticari faaliyetler alfabenin gelişmesine engel olmuştur.

8. Günümüzde kullandığımız icatların büyük bir kısmının tarihi eskilere dayanmaktadır. İnsanların günlük hayattaki ihtiyaçlarını karşılamak için ortaya koyduğu icatlar kendiliğinden ortaya çıkmamış aksine buna yönelik yapılan çalışmalar sonucu oluşturulmuştur. Buluşlar sonucu ortaya konulan icatlar insanların günlük yaşamını kolaylaştırırken aynı zamanda üzerinde yapılan çalışmalar sonucu daha pratik bir hale getirilerek kullanılmaya devam edilmiştir. Toplumlar arasında yaşanan ekonomik, toplumsal ve siyasal etkileşimler sonucu bir uygarlığın ortaya koyduğu bir icat başka bir uygarlık tarafından öğrenilmiş böylece icatlar geliştirilerek onlara evrensel bir boyut kazandırılmıştır.

Yukarıda verilen metne göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İcatlar insanların günlük ihtiyacına çözüm bulmak için yapılan girişimler sonucu ortaya çıkmıştır.
B) Günümüzde kullandığımız birçok icadın kökeni eski dönemlere dayanmaktadır.
C) Uygarlıklar arasında yaşanan bazı etkileşimler sonucu icatlar farklı toplumlar tarafından öğrenilmiştir.
D) İcatlar zamanla ilk icat edildikleri amaçlar dışında kullanılmaya başlanmıştır.

9. Mısırlılar;
• Resimli yazıyı kullanmışlardır.
• Nil nehrinin taşma zamanlarını hesaplamışlardır.
• Tıp ve eczacılık alanında gelişmişlerdir.

Verilen bilgilere göre Mısırlılar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yazıyı kullanan ilk uygarlık olduğuna
B) Bilimde ilerlediklerine
C) Sağlık alanında çalışmalar yaptıklarına
D) İnsanlık tarihine katkılarının olduğuna

10. • Bilgi nesilden nesile aktarılmaya başlanmıştır.
• Tarih öncesi dönem sona ermiş ve İlk Çağ başlamıştır.
• Elde edilen bilgiler depolanmaya başlanılmıştır.

Verilen bilgiler aşağıdaki olayların hangisi ile gerçekleşmiştir?

- A) Tekerleğin icadı
B) Kâğıdın icadı
C) Yazının icadı
D) Matbaanın icadı

11. Yazının gelişimiyle üzerine yazı yazılan materyallerde değişmiştir. İnsanlar tarih boyunca bilgiyi kaydetmek ve aktarmak için çok çeşitli araçlar kullanmışlardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu araçlardan biri değildir?

- A) Kil tablet
B) Papirüs
C) Parşömen
D) Ateş

12. "Düşünce özgürlüğü en önemli özgürlüktür. İnsanı araştırmaya, düşünmeye yönlendiren özellikler ancak özgür bir ortamda işlerlik kazanır ve gelişir. Özgür olmayan bir ortam insanların kuşku ve korku içinde olmasına sebep olur."

Montesquieu

Montesquieu'nün görüşlerine göre özgür düşüncenin bilime katkısı aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Bilimsel gelişmelerin yolu açılır.
B) Fikirler daha hızlı ve kolay aktarılır.
C) İnsanlar her türlü araştırma yapabilirler.
D) Skolastik düşünce gelişir.

